

Dosarul nr. 3ra-675/22
2-19104437-01-3ra-06072022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani (jud. G. Cazacu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, G. Dașchevici, Gh. Mîra)

DECIZIE

28 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Nicolae Craiu
Aliona Miron
Ala Cobăneanu

examinând recursul depus de Primarul general al municipiului Chișinău
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată a
Societății pe Acțiuni „Semnal” în proces de insolvență împotriva Primăriei
municipiului Chișinău și Direcției generale locativ-comunale și amenajare cu privire
la declararea nulității actelor administrative

împotriva deciziei din 1 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost respins apelul depus de Primăria municipiului Chișinău și menținută hotărârea
din 23 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, prin care a fost admisă
acțiunea

constată:

La 10 august 2016, SA „Semnal” în proces de insolvență, reprezentată de
avocatul Nicolae Leșan a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei
mun. Chișinău și Direcției generale locativ-comunale și amenajare, persoană terță
Vera Zbîrnea cu privire la declararea nulității actelor administrative.

În motivarea acțiunii a invocat că la data de 8 iunie 2016, Primăria
municipiului Chișinău a emis dispoziția nr. 607-d, cu privire la eliberarea ordinului
de repartitie pentru apartamentul X din str. XXXXX mun. XXXXX, Verei Zbîrnea.

Ulterior, Direcția generală locativ comunală a eliberat ordinul de repartitie
Verei Zbîrnea pentru odaia nr. X din bunul imobil din str. XXXXX mun. XXXXX.

Având în vedere prevederile art. 53 din Constituția Republicii Moldova și
art. 14 din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 a
susținut că reieșind din gravele încălcări admise la emiterea dispoziției nr. 607-d
din 8 iunie 2016 precum și a ordinului de repartitie, a solicitat pârâtului, prin cererea
prealabilă, revocarea acesteia, deoarece actul administrativ a fost adoptat de către o

autoritate lipsită de competență, precum și cu încălcarea procedurii stabilite, circumstanțe care au atras lezarea drepturilor și intereselor lui, cerere care însă a rămas fără răspuns.

A menționat că SA „Semnal”, deține dreptul de gestiune și administrare economică a bunului imobil din str. XXXXX mun. XXXXX, astfel încât doar SA „Semnal” este în drept conform legii să elibereze ordine din repartitie, persoanelor fizice-salariații societății SA „Semnal”.

SA „Semnal” a eliberat la toți salariații săi actele necesare privatizării și anume ordinele de repartitie a spațiului locativ, fișa de locuință, tabelul nominal pe încăperile din imobilul din str. XXXXX mun. XXXXX, precum și a întocmit lista cu numerotarea odăilor.

Astfel, Primăria municipiului Chișinău, Direcția generală locativ comunală și amenajare nu deține niciun drept legal să elibereze acte pe care doar SA „Semnal” are dreptul să le elibereze salariaților acestora.

A specificat că actele administrative în baza cărora Primăria municipiului Chișinău a invocat că ar deține careva drepturi asupra bunului imobil din str. XXXXX mun. XXXXX, nu produc efecte juridice, fiind contestate în instanța de judecată precum și suspendate efectele lor.

A indicat că la data de 11 noiembrie 2002, a fost emisă Hotărârea de Guvern nr. 1440 cu privire la transmiterea căminului amplasat pe str. XXXXX mun. XXXXX, către Primăria mun. Chișinău, care prin hotărârea din 4 decembrie 2003 a Curții Supreme de Justiție a fost anulată.

Ulterior, la data de 19 mai 2015, Consiliul municipal Chișinău a emis decizia nr. 3/25-3 prin care a acceptat transmiterea în proprietatea municipiului Chișinău și în gestiunea economică a Direcției generale locative-comunală și amenajare a bunului imobil cu numărul cadastral XXXXX, căminul nr. X din str. XXXXX mun. XXXXX.

La data de 8 iulie 2015, SA „Semnal” aflând despre decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 3/25-3 din 19 mai 2015, realizând caracterul ilegal al acesteia, a depus către Consiliul municipal Chișinău cerere prealabilă, prin care a solicitat anularea acesteia, care la fel a rămas fără răspuns.

A menționat că odată cu contestarea dispoziției nominalizate în instanța de judecată, prin încheierea din 18 august 2015 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău, a fost dispusă suspendarea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 3/25-3 din 19 mai 2015, prin care s-a decis transmiterea în proprietatea mun. Chișinău și în gestiunea economică a Direcției generală locativă comunală și amenajare imobilul din str. XXXXX mun. XXXXX, cu aplicarea sechestrului asupra bunului imobil din mun. XXXXX str. XXXXX, care produce efecte juridice până în prezent.

A considerat că ulterior, la data de 21 aprilie 2016, Consiliul municipal Chișinău a emis ilegal decizia nr. 1/42 cu privire la primirea în proprietatea Consiliului municipal Chișinău și în gestiune economică a Direcției generală locativ comunale și amenajare a bunului imobil din str. XXXXX mun. XXXXX.

Totodată, prin încheierea din 15 iunie 2016 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău, a fost dispusă suspendarea executării deciziei nr. 1/42 din

21 aprilie 2016 emisă de Consiliul municipal Chișinău, cu aplicarea sechestrului asupra bunului imobil din mun. XXXXX str. XXXXX, cu nr. cadastral XXXXX.

A indicat că decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 3/25-3 din 19 mai 2015 era suspendată la momentul emiterii deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016, fapt ce demonstrează că Consiliul municipal Chișinău a emis un act ilegal, contrar legislației în vigoare, care încalcă flagrant actele de dispoziție ale instanței de judecată.

La data de 10 iunie 2016, SA „Semnal” a recepționat răspunsul Cancelariei de Stat nr. 13.05/014-1066 din 8 iunie 2016, prin care Cancelaria de stat a informat că a efectuat controlul legalității deciziei sus menționate și a constatat că decizia nr. 1/42 din 21 aprilie 2016 emisă de Consiliul municipal Chișinău, contravine legislației în vigoare, iar ca rezultat Cancelaria de Stat a emis notificarea nr. 1304/01-1009 privind abrogarea deciziei nr. 1/42 din 21 aprilie 2016.

În opinia reclamantei, o altă circumstanță care demonstrează ilegalitatea actelor administrative constituie faptul că în procedura executorului judecătoresc Evelina Marianciuc se află documentul executoriu nr. 3ca-458/2003 din 29 decembrie 2003 emis de Curtea de Apel Chișinău, prin care a fost obligat Departamentul Privatizării de a numi o comisie pentru privatizarea fondului locativ din str. XXXXX mun. XXXXX, cu participarea reprezentanților SA „Semnal”, precum și de a obliga Departamentul Privatizării și Agenția Teritorială de Privatizare în colaborare cu SA „Semnal” să efectueze privatizarea fondului locativ din căminul nr. X din str. XXXXX mun. XXXXX, conform legislației în vigoare.

A afirmat că conform legislației în vigoare, Consiliului municipal Chișinău îi este impusă obligația de a efectua privatizarea fondului locativ din căminul din str. XXXXX mun. XXXXX, în baza documentelor eliberate de SA „Semnal” în anul 2004.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 1-3, 14-19 din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000, art. 5, 33¹, 85 alin. (1), 166-167, 277-278 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, declararea nulă a dispoziției Primăriei municipiului Chișinău nr. 607-d din 8 iunie 2016 cu privire la eliberarea ordinului de repartiție pentru apartamentul nr. X din str. XXXXX mun. XXXXX, Verei Zbârnea și a ordinului de repartiție a spațiului eliberat Verei Zbârnea pentru odaia nr. X din bunul imobil din str. XXXXX mun. XXXXX.

La 20 septembrie 2016, reprezentanții Primăriei mun. Chișinău și Direcției generale locativ-comunale, au solicitat suspendarea prezentului proces până la pronunțarea unei hotărâri definitive și irevocabile în cauza la cererea de chemare în judecată a SA „Semnal” în proces de insolvență împotriva Consiliului municipal Chișinău privind anularea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016 „Cu privire la primirea în proprietate Consiliului municipal Chișinău și în gestiunea Direcției generale locativ-comunale și amenajare a imobilului din str. XXXXX”.

Prin încheierea din 16 noiembrie 2016 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost admisă cererea reprezentanților Primăriei mun. Chișinău și Direcției generale locativ-comunale și amenajare privind suspendarea procesului.

A fost suspendat procesul în prezenta cauză până la soluționarea cauzei la cererea de chemare în judecată a SA „Semnal” împotriva Consiliului municipal Chișinău privind anularea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016 „Cu privire la primirea în proprietate Consiliului municipal Chișinău și în gestiunea Direcției generale locativ-comunale și amenajare a imobilului din str. XXXXX”.

Prin încheierea din 18 ianuarie 2017 a Vicepreședintelui interimar al Judecătoriei Chișinău sediul Centru, în legătură cu acordarea judecătorului raportor a concediului de maternitate, a fost dispusă distribuirea repetată a cauzei prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, unui alt judecător raportor.

La 28 octombrie 2019, lichidatorul SA „Semnal”, Mihail Cerga a depus o cerere prin care a solicitat suspendarea prezentului proces până la data rămânerii irevocabile a hotărârii în cauza la cererea de chemare în judecată a SA „Semnal” în proces de insolvență împotriva Consiliului municipal Chișinău privind anularea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016 „Cu privire la primirea în proprietate Consiliului municipal Chișinău și în gestiunea Direcției generale locativ-comunale și amenajare a imobilului din str. XXXXX”.

Prin încheierea din 19 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea lichidatorului SA „Semnal”, Mihail Cerga cu privire la suspendarea procesului.

Prin încheierea din 13 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost atrasă în proces în calitate de persoană terță Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 55/610.

Prin hotărârea din 23 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost admisă acțiunea.

A fost constatată nulitatea dispoziției Primăriei mun. Chișinău nr. 607-d din 8 iunie 2016 cu privire la eliberarea ordinului de repartiție pentru apartamentul nr. X din mun. XXXXX str. XXXXX și a ordinului de repartiție a spațiului eliberat persoanei terțe Vera Zbîrnea, pentru odaia nr. X din bunul imobil amplasat în mun. XXXXX str. XXXXX.

La 9 martie 2021, prin intermediul oficiului poștal, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (1) Cod administrativ, Primarul general al mun. Chișinău a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 23 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, iar la 22 aprilie 2021, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2) Cod administrativ, a fost prezentată motivarea apelului.

La 1 iunie 2021, Primarul general al municipiului Chișinău a depus o cerere în instanța de apel, prin care a solicitat suspendarea prezentului proces până la pronunțarea unei hotărâri definitive și irevocabile în cauza la cererea de chemare în judecată a SA „Semnal” în proces de insolvență împotriva Consiliului municipal Chișinău privind anularea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 1/42 din

21 aprilie 2016 „Cu privire la primirea în proprietate Consiliului municipal Chișinău și în gestiunea Direcției generale locativ-comunale și amenajare a imobilului din str. XXXXX”.

Prin încheierea din 27 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea Primarului general al municipiului Chișinău cu privire la suspendarea procesului.

Prin decizia din 1 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Primăria mun. Chișinău și menținută hotărârea din 23 februarie 2021 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani.

La 5 martie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Primarul general al mun. Chișinău a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 1 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău, iar la 30 iunie 2022, a fost prezentată motivarea recursului, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei recurate și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, considerându-le ca neîntemeiate.

A relevat că Hotărârea de Guvern nr. 1440 din 11 noiembrie 2002 a prevăzut transmiterea blocului locativ (cămin) din str. XXXXX mun. XXXXX, Primăriei mun. Chișinău, iar motivul de abrogare a acesteia prin hotărârea judecătorească, a constituit lipsa acordului Consiliului municipal Chișinău, și nicidecum faptul că proprietar în continuare urmează să devină SA „Semnal” sau Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 55/610 asupra blocului locativ (cămin) din str. XXXXX mun. XXXXX.

Respectiv, după adoptarea unei noi hotărâri de Guvern, proiectul căruia deja a fost perfectat, proprietar al bunului imobil va rămâne în continuare autoritatea administrației publice locale.

A menționat că SA „Semnal” și-a depășit atribuțiile care i-au revenit, fiind anterior gestionar al blocului locativ din str. XXXXX mun. XXXXX, or, ținând cont de prevederile art. 581, 585 Cod civil, în editura actuală, care prescriu modul și mijloacele de apărare a dreptului de proprietate, SA „Semnal” nefiind proprietarul blocului locativ din str. XXXXX mun. XXXXX, nu poate invoca în instanțele de judecată dezacordul său împotriva actelor administrative emise de către autoritățile administrației publice locale, în privința repartizării odăilor din blocul locativ din str. XXXXX mun. XXXXX, întrucât acest drept îi revine în continuare *de iure* și *de drept* proprietarului real al imobilului din str. XXXXX mun. XXXXX, Statului Republica Moldova.

Totodată, a obiectat că instanța de apel a omis să se expună asupra legalității transmiterii/primirii blocului locativ din str. XXXXX mun. XXXXX, din gestiunea economică a SA „Semnal” în gestiunea economică a Asociației de Coproprietari în Condominiu nr. 55/610, fără un careva acord (act administrativ) preliminar al proprietarului acestui imobil Statul Republica Moldova.

A subliniat că decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016 „Cu privire la primirea în proprietatea Consiliului municipal Chișinău și în gestiunea economică a Direcției generale locativ-comunale și

amenajare a imobilului din str. XXXXX” a fost contestată în instanța de judecată de către SA „Semnal”, Eduard Mândru, Maria Lazu, Veronica Pînzaru, Oxana Carauș-Plăcinta, Igor Spânu, Nadejda Hîncu și alții, care se află spre examinare în cadrul Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani.

Însă, la moment un careva act judecătoresc al instanțelor naționale pe marginea legalității/ilegalității deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016, nu există.

În acest aspect, este de părerea că atât prima instanță cât și instanța de apel urmasu a suspenda procesul în cauză la cererea participanților la proces, sau din oficiu în cazul în care pricina nu poate fi judecată înainte de soluționarea unei alte cauze.

La 11 iulie 2022, în adresa SA „Semnal” în proces de insolvabilitate, Verei Zbîrnea, Direcției generale locativ-comunale și amenajare și Asociației de Coproprietari în Condominiu nr. 55/610 a fost expediată copia recursului depus de Primarul general al municipiului Chișinău, cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 16 vol. III), fiind recepționată de SA „Semnal” și Direcția generală locativ-comunală și amenajare la 15 iulie 2022, iar de către Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 55/610 – 18 iulie 2022, ceea ce se atestă prin avizele de recepție anexate la actele cauzei (f. d. 17-19 vol. III).

Corespondența menționată expediată în adresa Verei Zbîrnea a fost returnată în adresa Curții Supreme de Justiție, de către oficiul poștal, cu mențiunea „nereclamat” (f. d. 20-21 vol. III).

Astfel, este de notat că pct. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016 pentru aprobarea Regulilor privind prestarea serviciilor poștale, definește *trimiterea nereclamată* ca fiind o trimitere poștală care nu a fost distribuită (predată) destinatarului din cauza *nesolicitării sau refuzului de recepționare* a acesteia.

La 19 iulie 2022, SA „Semnal” în proces de insolvabilitate, reprezentată de avocatul Nicolae Leșan a depus referință, prin care a solicitat emiterea unei încheieri prin care să fie considerat inadmisibil recursul depus de Primarul general al municipiului Chișinău.

Până la data stabilită pentru examinarea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție, alte referințe nu au parvenit.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Potrivit art. 245 alin. (1) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

În speță, se constată că dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat în ședință publică la 1 martie 2022 (f. d. 200 vol. II).

Este cert și faptul că la 5 martie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Primarul general al mun. Chișinău a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 1 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 218-220 vol. II).

Decizia motivată din 1 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost notificată Primăriei mun. Chișinău, la 15 iunie 2022, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 226 vol. II).

Se mai constată că la 30 iunie 2022, a fost prezentată motivarea recursului, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei recurate și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii (f. d. 1-11 vol. III).

Astfel, recursul depus de Primarul general al mun. Chișinău împotriva deciziei din 1 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău este în termen.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, examinând admisibilitatea recursului, l-a numit pentru judecare în completul din 5 judecători.

În conformitate cu art. 247 Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, Curtea Supremă de Justiție poate decide citarea participanților la proces.

În speță, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție nu a considerat oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece criticile recurentului, au fost expuse cu suficientă claritate.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și de a restitui cauza instanței de apel, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. d) Cod administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii: casează integral decizia instanței de apel și restituie cauza instanței de apel dacă, în baza limitelor stabilite de lege ale examinării recursului, nu poate adopta o soluție finală în acest caz.

Astfel, prin prisma art. 194 alin. (2) Cod administrativ, în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

Conform art. 21 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative.

În corespundere cu prevederile art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu.

Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Reglementări similare rezultă și din art. 219 alin. (1) și (2) Cod administrativ, care stipulează că instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.

În temeiul art. 244 alin. (2) în coroborare cu art. 231 alin. (2) din Codul administrativ, pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva. Pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

După cum denotă actele cauzei, SA „Semnal” înaintând acțiunea în judecată împotriva Primăriei municipiului Chișinău și Direcției generale locativ-comunale și amenajare a Consiliului municipal Chișinău, terți Vera Zbîrnea și Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 55/610, a solicitat declararea nulă a dispoziției Primăriei municipiului Chișinău nr. 607-d din 8 iunie 2016 cu privire la eliberarea ordinului de repartiție pentru apartamentul nr. X din str. XXXXX mun. XXXXX, Verei Zbîrnea și a ordinului de repartiție a spațiului eliberat Verei Zbîrnea pentru odaia nr. X din bunul imobil din str. XXXXX mun. XXXXX.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță a admis acțiunea, a constatat nulitatea dispoziției Primăriei mun. Chișinău nr. 607-d din 8 iunie 2016 cu privire la eliberarea ordinului de repartiție pentru apartamentul nr. X din mun. XXXXX str. XXXXX și a ordinului de repartiție a spațiului eliberat Verei Zbîrnea, pentru odaia nr. X din bunul imobil amplasat în mun. XXXXX str. XXXXX.

Judecând apelul depus de Primăria mun. Chișinău, instanța de apel a respins apelul și a menținut hotărârea primei instanțe.

Complețul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție verificând legalitatea deciziei contestate în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse de recurent, conchide că instanța de apel a judecat formal cauza, nu a cercetat pe deplin starea de fapt a speței și nu a stabilit cercul tuturor persoanelor ale căror drepturi sunt afectate de litigiul în cauză, prin ce a încălcat normele de drept procedural și a emis o hotărâre nemotivată.

Astfel, se constată că instanța de apel judecând apelul depus de Primarul general al mun. Chișinău, a reținut în linii generale ca temei de admitere a acțiunii, faptul că dispunerea de către Primăria municipiului Chișinău asupra imobilului din str. XXXXX mun. XXXXX, în lipsa dreptului de dispoziție, constituie un viciu deosebit de grav, care atrage nulitatea actului administrativ individual contestat dispoziția Primăriei municipiului Chișinău nr. 607-d din 8 iunie 2016 cu privire la

eliberarea ordinului de repartiție pentru apartamentul nr. X din str. XXXXX mun. XXXXX, Verei Zbârnea și a actului subsecvent – ordinul de repartiție a spațiului eliberat Verei Zbârnea, pentru odaia nr. X din bunul imobil amplasat în mun. XXXXX str. XXXXX.

Instanța de recurs constată, însă, că o asemenea abordare de către instanța de apel este una pripită, instanța trebuind să clarifice toate circumstanțele ce au importanță majoră pentru soluționarea corectă a acestei cauze.

Așadar, pe tot parcursul examinării cauzei în fond, inclusiv și cererea de apel reprezentantul Primarului general al municipiului Chișinău a susținut că prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 3/25-3 din 19 mai 2015 a fost acceptată primirea în proprietatea municipiului Chișinău și în gestiunea economică a Direcției generale locativ-comunale și amenajare a Consiliului municipal Chișinău imobilul din str. XXXXX mun. XXXXX, iar prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016 a fost abrogată decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 3/25-3 din 19 mai 2015 și acceptată repetat transmiterea în proprietatea municipiului Chișinău și în gestiunea economică a Direcției generale locativ comunale și amenajare a Consiliului municipal Chișinău a blocului din str. XXXXX mun. XXXXX (f. d. X-57 vol. II).

Aici, important este de menționat că SA „Semnal” a contestat în instanța de judecată decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016, iar prin încheierea din 16 noiembrie 2016 a Judecătorei Chișinău sediul Centru, a fost admisă cererea reprezentanților Primăriei mun. Chișinău și Direcției generale locativ-comunale și amenajare privind suspendarea procesului și a fost suspendat procesul în prezenta cauză la cererea de chemare în judecată a SA „Semnal” în proces de insolvabilitate împotriva Primăriei municipiului Chișinău și Direcției generale locativ-comunale și amenajare cu privire la declararea nulității actelor administrative până la soluționarea cauzei la cererea de chemare în judecată a SA „Semnal” împotriva Consiliului municipal Chișinău privind anularea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016 „Cu privire la primirea în proprietate Consiliului municipal Chișinău și în gestiunea Direcției generale locativ-comunale și amenajare a imobilului din str. XXXXX”.

Cu toate acestea însă, instanța de recurs conchide că deși la materialele cauzei nu a fost prezentată vreo hotărâre judecătorească irevocabilă pe marginea acțiunii depuse de SA „Semnal” împotriva Consiliului municipal Chișinău cu privire la contestarea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016, prima instanță, odată cu redistribuirea repetată a cauzei unu alt judecător raportor, în lipsa unei încheieri privind reluarea procesului în sensul art. 264 CPC, a fixat ședința de judecată preliminară, prin încheierea din 18 ianuarie 2017 a Judecătorei Chișinău sediul Centru.

Iar la 19 noiembrie 2019, examinând cererea lichidatorului SA „Semnal”, Mihail Cerga depusă la data de 28 octombrie 2019 cu privire la suspendarea prezentului proces până la data rămânerii irevocabile a hotărârii în cauza la cererea de chemare în judecată a SA „Semnal” în proces de insolvabilitate împotriva Consiliului municipal Chișinău privind anularea deciziei Consiliului municipal

Chișinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016 „Cu privire la primirea în proprietatea Consiliului municipal Chișinău și în gestiunea Direcției generale locativ-comunale și amenajare a imobilului din str. XXXXX”, prima instanță prin încheierea din 19 noiembrie 2019 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani a respins cererea lichidatorului SA „Semnal”, Mihail Cerga cu privire la suspendarea procesului.

Pe de altă parte, instanța de recurs va nota că potrivit art. 1 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000, în vigoare la acel moment, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată, orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri.

În același timp, art. 2 din legea menționată prevede că, prin *persoană vătămată într-un drept al său* – se înțelege orice persoană fizică sau juridică care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri.

Așadar, în interpretarea acestei norme legale, este evident că examinarea prezentei cauze, implică, în primul rând, clarificarea situației ce ține anume de existența dreptului vătămat a SA „Semnal” prin adoptarea de către Consiliul municipal Chișinău a dispoziției contestate.

Pe când, instanțele de judecată nu au supus examinării nici într-un mod chestiunea cu privire la existența dreptului vătămat a SA „Semnal” în proces de insolabilitate în prezenta cauză.

Așa fiind, omiterea aspectelor menționate de către instanța de apel, direct indică la examinarea superficială a apelului, fără a fi supusă controlului temeinicia și corectitudinea soluției date de prima instanță prin prisma prevederilor legale, aplicabile cazului.

Superficialitatea examinării cauzei de către instanțele de judecată ierarhic inferioare se atestă și prin faptul că deși la adoptarea soluției sale acestea au reținut datele din Registrul bunurilor imobile în privința bunului imobil din str. Hrsito-Botev 25 mun. Chișinău, precum și răspunsul Preturii sectorului Botanica mun. Chișinău, prin care a fost comunicat că blocul locativ și terenul aferent din str. XXXXX mun. XXXXX constituie proprietatea Statului Republicii Moldova, acestea au trecut cu vederea prevederile Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Proprietății Publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 902 din 6 noiembrie 2017.

Or, potrivit dispozițiilor pct. 6 și 7.3 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Proprietății Publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 902 din 6 noiembrie 2017, Agenția are misiunea de a asigura realizarea politicii statului în domeniul administrării și deținerii proprietății publice, prin consolidarea, protecția și valorificarea proprietății publice, inclusiv exercitând, în numele Guvernului, funcțiile de fondator al întreprinderilor de stat și de deținător de acțiuni (părți sociale) în societățile comerciale *cu cota statului în*

capital social, în modul stabilit și în limitele competențelor atribuite de cadrul normativ.

Agenția Proprietății Publice realizează funcțiile stabilite de prezentul Regulament inclusiv prin monitorizarea eficienței și a modului de utilizare a proprietății publice.

În acest context, instanța de recurs relevă că, pornind de la obiectul litigiului dedus judecății, examinând cauza în fond, instanțele de judecată ierarhic inferioare urmau să supună examinării și chestiunea cu privire la necesitatea atragerii statului, în persoana Agenției Proprietății Publice, în calitate de persoană terță în prezenta cauză.

Astfel, conform art. 205 alin. (1) din Codul administrativ, la examinarea acțiunii în contencios administrativ, instanța de judecată poate atrage în proces, din oficiu sau la cerere, persoane ale căror drepturi sunt afectate de litigiul în cauză.

Respectiv, prin prisma caracterului devolutiv al apelului și respectând principiile dreptului administrativ și ale unui proces echitabil, Curții de Apel Chișinău îi revenea o deosebită obligație de a exercita controlul judiciar complet, în fapt și în drept, manifestat prin verificarea corectitudinii soluției pronunțate de prima instanță, precum și să efectueze o nouă judecare în fond a cauzei.

În acest sens, instanța de apel trebuia *ab initio* să determine obiectele materiale ale acțiunii, temeiurile apariției litigiului, să stabilească obiectul probațiunii, precum și cercul de persoane, subiecți ai raportului juridico-public litigios.

În instanța de apel, potrivit art. 194 din Codul administrativ, se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept. Iar, prin prisma art. 231 alin. (2) din Codul administrativ, pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile Capitolului II din Cartea a treia, dacă din prevederile prezentului Capitol III nu rezultă altceva.

Din sensul normelor citate supra și ținând cont de specificul apelului în contencios administrativ, rezultă că la judecarea cauzei în ordine de apel instanța de apel trebuie să înlăture omisiunile de procedură admise de către prima instanță, printre care și atragerea în proces a terților ale căror drepturi sunt afectate de litigiul în cauză.

Instanța de recurs consideră că neatragera în proces a tuturor subiecților raportului juridico-public litigios afectează grav echitabilitatea procesului, deoarece nu se garantează egalitatea părților în drepturile procedurale și disponibilitatea în drepturi a participanților la proces, procesul fiind astfel lipsit de contradictorialitate.

Cerința procedurilor de contradictorialitate prevăzute de articolul 6 CEDO implică oportunitatea de a cunoaște și a comenta la proces observațiile făcute sau dovezile prezentate de cealaltă parte litigantă. Contradictorialitatea, în esență, presupune că materialul în cauză sau probele sunt puse la dispoziția ambelor părți (Ruiz Mateos c. Spaniei, 23 iunie 1993).

Față de toate aceste considerente și având în vedere că decizia instanței de apel a fost adoptată cu încălcarea legislației procedurale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia

de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și de a restitui cauza spre rejudecare în instanța de apel, deoarece eroarea judiciară nu poate fi corectată de instanța de recurs.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. d) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul depus de Primarul general al municipiului Chișinău.

Se casează integral decizia din 1 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni „Semnal” în proces de insolvabilitate împotriva Primăriei municipiului Chișinău și Direcției generale locativ-comunale și amenajare cu privire la declararea nulității actelor administrative, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan

Nicolae Craiu

Aliona Miron

Ala Cobăneanu